

[Landbrugsministeren.]

jeg ikke, at man tror, man her kan gennemføre Bestemmelser, som har det Formaal, paa den Maade.

Regeringens Lovforslag er en Fortsættelse af den Udstykning, vi nu har haft siden 1919, en Bibeholdelse af Udstykningen efter begge de Principper, vi har fulgt hidtil, nøjagtig med samme Lighed, som vi har haft i de senere Aar. Det er et Lovforslag, der indeholder Udvidelser og Forbedringer, som Erfaringen har vist var nødvendige og hensigtsmæssige. Da Priserne paa Jord er saa høje, at der maa kræves urimelige og uoverkommelige Statstilskud til at købe den til Dagspris, til den Pris, der forlanges for den, foreslaar vi Ekspropriationsret. Vi foreslaar Ekspropriationen gennemført mod fuld Erstatning for Jordens Skatte- og Forrentningsværdi eller nær omkring derved. Da det er nationaløkonomisk forsvarligt at udstykke i mindre Gaarde, foreslaas Støtte hertil med saa billige og store 2den Prioritets Laan, som ikke kan faas andetsteds, og som derfor betyder en ikke ringe Støtte til Oprettelse af den Slags Brug. Da det er nationaløkonomisk klogt og arbejdsløshedsindskrænkende at skaffe Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug, foreslaas foruden Ekspropriationsret til dette Formaal Støtte til privat Indkøb, endogsaa med direkte Statstilskud til dette Indkøb af Tillægsjord. Det er en billig Reform i Forhold til den Nytte, den vil gøre paa forskellig Vis, og da det maa være de ubemidlede Husmænd, Haandværkere og Landarbejdere, som bør hjælpes til selvstændig Ejendom — de, der har Kapital, har jo dog bedre Muligheder for selv at kunne skaffe sig et selvstændigt Erhverv —, saa foreslaas det, at der i Fremtiden gives fuldt Byggelaan og i særlige Tilfælde Etableringslaan.

Jeg tror, det er nødvendigt for at være Politiker, at man er i alt Fald i nogen Grad Optimist, og som den Optimist, jeg er, haaber jeg, at man kan faa Venstres Medvirken til at faa gennemført en Lovgivning, der i nogen Grad er en Fortsættelse af den hidtidige Lovgivning med de nødvendige Udvidelser, jeg her har nævnt. Jeg har opgivet at faa det ærede Medlem Hr. Ulrich med — det er første Gang i mange Aar, at jeg maa se det ærede Medlem og hans Parti i den Situation, men desværre er det jo saaledes, at det ærede Medlem har indtaget denne Stilling. Til Støtte for denne min Optimisme vil jeg gerne nævne følgende Kendsgerninger, som jeg synes er af Betydning: Venstre har givet sin Tilslutning til Ekspropriation til Veje til de oprettede

Husmandsbrug. Venstre er gaaet med til Bibeholdelsen af det, de kalder offentligt Fæste. Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, har udtalt, at nu skal det være en varig Lov; det maa jo betyde, at han og Venstre ikke er saa bange for at faa det lovfæstet i en længere Periode. Venstre har givet sin Tilslutning til, at Staten støtter med direkte Tilskud Indkøb af Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug. Venstre har givet sin Tilslutning til, at der gives fuldt Byggelaan efter Byggeomkostningernes Beløb til de oprettede Husmandsbrug. Jeg haaber derfor, at Venstre tager det næste Skridt og er med til at gennemføre Etableringslaan, som det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen ikke helt afviste, og at Venstre ogsaa gaar med til den sidste Skanse, Ekspropriation til Anskaffelse af Jord til Oprettelse af Brug. Jeg kan ikke se, at der i det, som Venstre er gaaet med til, i disse Kendsgerninger, jeg her har nævnt, er noget, der hindrer Venstre i at gaa ind i en Forhandling om Principperne i Regeringens Forslag. Angaaende Enkelthederne er jeg villig til at forhandle i Udvalget, for at det kan lykkes os i indeværende Samling at faa gennemført en Lov paa dette Omraade til Gavn for Samfundet og til Gavn for de Husmænd, der faar disse Brug.

Formanden: Den højtærede Landbrugsminister udtalte i sit Foredrag, at det var en usædvanlig *perfid* Maade, det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen havde anvendt ved Fremsettelsen af visse Paa-stande. Jeg finder, at Ordet „perfid“ ikke burde have været anvendt.

Nørskov: Det er min Opfattelse, at den Lovgivning, vi her beskæftiger os med, har været til Lykke for mange unge Mennesker, der derved er kommet i Besiddelse af en Plet af Fædrelandets Jord i Stedet for at være henviste til at søge ind til Byerne eller ud til fremmede Lande; thi selv om den største Udstykning er foregaaet ad privat Vej, har Statens Medvirkning jo alligevel ikke været uden Betydning. Det er jo nu godt 30 Aar siden, vi fik den første Lov om Tilvejebringelse af Jord til Landarbejdere, den saakaldte gamle Husmandslov. Laaneværdien sattes den Gang til 4 000 Kr. Det viste sig imidlertid hurtigt at være for lille et Beløb til at grundé et Hjem for, stort nok til alene at ernære en Familie, og ved Lovens senere Revisioner har man da ogsaa forhøjet Laanebeløbet adskillige Gange, hvilket har været ret og rigtigt. Men alligevel har man